

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 220.040 van 28 juni 2012
in de zaak A. 201.150/VII-38.169.**

In zake : Josée VAN DEN NIEUWENHOF
wonende te 2500 Lier
Sluislaan 24, bus 7
alwaar woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bernard Derveaux
kantoor houdend te 3078 Kortenberg
Veldstraat 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 19 juli 2011, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de minister van Justitie van 30 mei 2011 waarbij het beroep van Josée Van den Nieuwenhof tegen de beslissing van de gouverneur van de provincie Antwerpen van 2 maart 2011, tot weigering van de hernieuwing van een vergunning tot het voorhanden hebben van een vuurwapen, wordt verworpen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekster heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 juni 2012.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

De verzoekster, die in persoon verschijnt, en advocaat Bernard Derveaux, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekster geeft als wettige reden voor haar aanvraag tot hernieuwing van een vergunning voor een pistool, merk Walther, model TPH halfautomatisch, kaliber .22 LR "sportief en recreatief schieten" op.

3.2. Op 2 maart 2011 weigert de gouverneur van de provincie Antwerpen de hernieuwing van de vergunning.

3.3. De verzoekster stelt op 14 maart 2011 beroep in bij de minister van Justitie tegen de beslissing van de provinciegouverneur.

3.4. Op 30 mei 2011 verwerpt de minister van Justitie het beroep van de verzoekster tegen de beslissing van de gouverneur van de provincie Antwerpen van 2 maart 2011.

Dit is het bestreden besluit, dat luidt als volgt :

"(...)

Artikel 11, § 3, 9° van de wapenwet stelt dat de aanvrager een wettige reden moet opgeven alvorens hem een vergunning tot het voorhanden hebben van een vuurwapen kan worden afgeleverd.

U beroept zich op de wettige reden 'het sportief en recreatief schieten'.

Overeenkomstig hetzelfde artikel van de wapenwet moet het type wapen in overeenstemming zijn met de reden waarvoor de vergunning gevraagd wordt.

In casu vraagt u een bezitsvergunning aan voor een vuurwapen, waarvan de lengte van de loop 7, 2 cm bedraagt en de totale lengte 13, 6 cm.

Gelet op de geringe omvang en in het bijzonder de heel korte loop van het wapen waarvoor u een vergunning aanvraagt, is dit te moeilijk beheersbaar om er met precisie mee te schieten, wat het ongeschikt maakt voor het sportief schieten en minstens gevaarlijk voor het recreatief schieten.

Het zogenaamde 'babywapen' waarvoor u een vergunning aanvraagt, is te kort om de schietsport op een veilige en efficiënte manier te beoefenen en is ook helemaal niet ontworpen om ermee aan sportief of recreatief schieten te doen. Dergelijk wapen wordt normaal niet gebruikt voor deze doeleinden omdat het enkel geschikt is voor zelfverdediging op korte afstand.

Rekening houdend met voorgaande gegevens kan worden geconcludeerd dat uw aanvraag tot het hernieuwen van uw vergunning voor dit vuurwapen inderdaad niet kan worden ingewilligd.

(...)"

IV. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. In een eerste middel voert de verzoekster de schending aan van artikel 11, § 3, van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (hierna : wapenwet).

Zij betoogt dat volgens artikel 11, § 3, van de wapenwet bij een vergunningsaanvraag één van de in de wet opgesomde wettige redenen moet worden opgegeven en dat het type wapen moet overeenstemmen met de reden waarvoor de vergunning wordt gevraagd. Zij stelt vast dat noch de wapenwet, noch de omzendbrief van 29 oktober 2010 over de toepassing van de wapenwetgeving het begrip "type" verduidelijkt, doch dat artikel 9bis, § 3, van het koninklijk besluit van 20 september 1991 tot uitvoering van de wapenwet bepaalt dat voor de toepassing van dat besluit de type wapens de revolvers, de pistolen, de schoudervuurwapens en de vuurwapens op zwart kruit zijn.

Zij is vervolgens van oordeel dat uit de parlementaire voorbereiding van de wapenwet en uit de omzendbrief van 8 juni 2006 met betrekking tot de toepassing van de wapenwet blijkt dat de wetgever de bedoeling had de vergunningsvoorwaarden limitatief op te sommen in de wapenwet teneinde een homogeen vergunningsbeleid en rechtszekerheid te creëren, waardoor de gouverneur geen discretionaire bevoegdheid heeft bij de toekenning van een vergunning. Volgens de verzoekster kan een vergunning enkel worden geweigerd als blijkt dat het type wapen niet kan worden gebruikt voor de ingeroepen wettige reden en moet de overeenstemming van elk wapen afzonderlijk niet worden beoordeeld.

Zij zet uiteen dat het wapen waarvoor zij de vergunning vraagt, in overeenstemming met het decreet van 11 mei 2007 houdende het statuut van de sportschutter (hierna : sportschuttersdecreet) kan en mag worden gebruikt voor sportief schieten, dat het gebruik van het betrokken wapen op erkende schietstanden is toegestaan en de toepasselijke regelgeving niet uitsluit dat op een schietstand met korte handvuurwapens wordt geschoten, zodat het wapen kan en mag worden gebruikt voor recreatief schieten en dat uit de technische kenmerken van het wapen evenmin blijkt dat het niet voor recreatief schieten kan worden gebruikt. Zij meent voorts dat de motivering van het bestreden besluit tegenstrijdig is, omdat enerzijds wordt gesteld dat het wapen te moeilijk beheersbaar is om er met precisie mee te schieten en het wapen anderzijds geschikt wordt geacht om in stresserende omstandigheden te worden gebruikt als wapen voor verdediging op korte afstand. Volgens de verzoekster is aan de in de wet opgelegde voorwaarde voldaan indien het type wapen bruikbaar is voor de ingeroepen wettige reden, of zoals geformuleerd in de omzendbrief van 29 oktober 2010 "nuttig (is) in dit kader" en is noch de gouverneur, noch de minister van Justitie bevoegd om na te gaan in welke mate het wapen met de ingeroepen wettige reden overeenstemt.

Zij doet gelden dat het bestreden besluit haar aanvraag tot hernieuwing van haar vergunning beoordeelt in het licht van de looplengte en de geringe omvang van het betrokken wapen en de omstandigheid dat het wapen niet werd ontworpen voor het sportief of recreatief schieten, voorwaarden die niet zijn opgenomen in artikel 11, § 3, van de wapenwet en haar uitvoeringsbesluiten. Zij merkt ten slotte op dat de motivering van het bestreden besluit willekeurig is, aangezien "alleen al in België verschillende duizenden mensen zonder problemen en zonder het minste gevaar, sinds tientallen jaren, schieten met soortgelijke wettelijk vergunde wapens, in de erkende schietstanden" en slechts twee provinciebesturen wapenvergunningen voor dergelijke wapens weigeren.

5. De verwerende partij antwoordt dat zij zowel bij de toekenning als bij de weigering van een vergunning gebonden is door de wettelijke voorwaarden bepaald in artikel 11 van de wapenwet, maar dat, zoals uit de

memorie van toelichting bij het ontwerp van wapenwet blijkt, dit niet uitsluit dat zij in het licht van de concrete omstandigheden oordeelt over de vraag of het type wapen overeenstemt met de reden waarvoor het gevraagd wordt. Zij stelt dat het bestreden besluit steunt op een analyse van de kenmerken van het betrokken wapen, in het bijzonder de lengte van de loop en de totale lengte en dat de verzoekster niet aantoont dat die beoordeling is gebaseerd op gegevens die feitelijk onjuist zijn. De verwerende partij zet uiteen dat het feit dat een wapen wordt toegelaten op erkende schietstanden niet inhoudt dat het type wapen geschikt is voor sportief en recreatief schieten, dat niet wordt bedoeld dat een wapen dat is ontworpen als verdedigingswapen alleen al om die reden niet geschikt zou zijn voor sportief en recreatief schieten, dat artikel 11, § 3, van de wapenwet sportief en recreatief schieten als één enkele wettige reden beschouwd, waardoor een type wapen dat onvoldoende trefzeker is om de schietsport te beoefenen ook niet in aanmerking kan komen als wapen voor recreatief schieten en dat de verzoekster ten onrechte meent dat de vaststelling dat het wapen geschikt is voor zelfverdediging tegenstrijdig is met de vaststelling dat het wapen moeilijk beheersbaar is om er met precisie mee te schieten, daar zelfverdediging, in tegenstelling tot sportief en recreatief schieten, plaatsvindt op korte afstand van het doel.

6. De verzoekster repliceert dat uit de parlementaire voorbereiding van de wapenwet blijkt dat de wetgever elke vorm van willekeur en subjectiviteit wilde vermijden en zij verwijst dienaangaande ook naar het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 2010/115 van 21 oktober 2010. Zij zet uiteen dat de verwerende partij bijkomende voorwaarden oplegt die niet voorzien zijn in de wet en die niet worden gestaafd door objectieve gegevens, dat het feit dat de wetgever een zekere beoordelingsvrijheid heeft gelaten bij het toekennen van een vergunning voor persoonlijke verdediging niet betekent dat de verwerende partij ook in andere gevallen over beoordelingsbevoegdheid beschikt en dat het sportief en recreatief schieten ten onrechte en in strijd met het sportschuttersdecreet als één activiteit wordt beschouwd, terwijl deze activiteiten, behalve dat zij beide op een erkende schietstand worden uitgeoefend, fundamenteel verschillen. Zij betoogt dat

de verwerende partij zelf bijkomende voorwaarden creëert die, in strijd met het gelijkheidsbeginsel, enkel worden opgelegd in de provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen.

7. De verwerende partij wijst in haar laatste memorie op het arrest nr. 215.411 van 29 september 2011 waarin de Raad van State vaststelt dat het feit dat het wapen niet is ontworpen voor regelmatig gebruik op een schietstand, volstaat opdat het type wapen niet in overeenstemming is met de wettige reden "sportief en recreatief schieten". Zij argumenteert dat de wapenwet in een principieel verbod op wapenbezit voorziet, en dat de vergunning de uitzondering is. Dergelijke uitzondering dient volgens haar restrictief te worden uitgelegd. Zij stelt dat het bestreden besluit steunt op de looplengte en de geringe omvang van het betrokken wapen en dat de verzoekster niet aantoont dat het wapen trefzeker is en efficiënt kan worden gehanteerd bij het recreatief schieten.

Beoordeling

8. In haar aanvraag tot hernieuwing van haar vergunning beroept de verzoekster zich op de wettige reden "sportief en recreatief schieten" zoals vermeld in artikel 11, § 3, eerste lid, 9°, b), van de wapenwet. Artikel 11, § 3, eerste lid, 9°, van de wapenwet bepaalt eveneens dat het "type wapen moet overeenstemmen met de reden waarvoor het gevraagd wordt".

Uit de memorie van toelichting bij het ontwerp van wapenwet blijkt dat de wetgever een einde wenste te maken aan "de bestaande versnippering", dat met de wet "meer eenheid en gelijkheid (wordt) beoogd", dat de voorwaarden om een wapenvergunning te verkrijgen in de wet worden vastgesteld omwille van "de bezorgdheid elke vorm van willekeur en subjectiviteit te vermijden" en dat "gezien de wettige reden kan verschillen afhankelijk van de situatie, het type wapen en de hoedanigheid van de betrokken persoon, (...) de in de wet opgesomde aanvaardbare redenen met alle nodige nuancerings (zullen)

worden gepreciseerd in een uitvoeringsbesluit" (Parl. St., Kamer, 2005-2006, nr. 2263/1, p. 25-26).

Dergelijk besluit werd echter tot op heden niet uitgevaardigd. Dit belet evenwel niet dat de verwerende partij dient na te gaan of het type wapen overeenstemt met de wettige reden waarvoor de vergunning wordt gevraagd. Gelet op de wil van de wetgever om de discretionaire bevoegdheid van de vergunningverlenende overheden te beperken, beschikken die overheden daarbij slechts over een beperkte appreciatiemarge.

In de omzendbrief van 29 oktober 2010 over de toepassing van de wapenwetgeving wordt overeenstemmen met de wettige reden omschreven als "nuttig zijn in dit kader". Met betrekking tot het recreatief schieten wordt het volgende gesteld :

"In elk geval moet ook steeds worden nagegaan of het type wapen overeenstemt met de reden waarvoor het gevraagd wordt.

Uit de voorgelegde schriftelijke bewijzen dient te blijken dat het wapen van het aangevraagde type daadwerkelijk werd gebruikt voor het recreatief schieten. Indien twijfel bestaat over de echtheid van de intentie om aan recreatief schieten te doen of over de overeenstemming van het type wapen, kan een vergunning tot het voorhanden hebben van een wapen worden toegekend onder een ontbindende voorwaarde. Controle van de wettige reden (en van het werkelijke gebruik van het type wapen voor de ingeroepen wettige reden) is enkel a posteriori mogelijk. De voorwaarde legt aan de betrokkene op dat hij binnen het jaar na de afgifte van de vergunning het bewijs moet leveren dat hij effectief regelmatig aan recreatief schieten gedaan heeft met het wapen waarvoor de vergunning werd afgegeven. Het volgende kan als voorbeeld dienen voor de formulering van de ontbindende voorwaarde : 'Deze vergunning is slechts geldig op voorwaarde dat u voor (datum van verzending van de vergunning + 1 jaar) het bewijs heeft geleverd dat u het wapen in kwestie effectief heeft gebruikt voor het recreatief schieten. Dit bewijs wordt geleverd door een attest van de uitbater van een erkende schietstand waaruit blijkt dat u met het wapen in kwestie minstens 10 keer per kalenderjaar bent gaan schieten'. Dergelijke voorwaardelijke vergunning kan ook de beste oplossing zijn voor een beginnend recreatief schutter die nog geen ervaring heeft".

De wapenwet dient naar de wil van de wetgever, over het hele land op dezelfde wijze te worden toegepast.

9. Het bestreden besluit concludeert dat het wapen waarvoor de verzoekster de hernieuwing van de vergunning vraagt niet geschikt is voor het sportief schieten en minstens gevaarlijk voor het recreatief schieten, aangezien het door de geringe omvang en in het bijzonder de heel korte loop te moeilijk beheersbaar is om er nauwkeurig mee te schieten. Het is, eveneens luidens het bestreden besluit, ook niet ontworpen om ermee aan sportief of recreatief schieten te doen en het wordt normaal niet gebruikt voor deze doeleinden, omdat het enkel geschikt is voor zelfverdediging op korte afstand.

Uit deze motivering blijkt niet dat het type wapen waarvoor de hernieuwing van de vergunning wordt gevraagd niet nuttig kan worden gebruikt voor sportief en recreatief schieten op een schietstand. De omstandigheid dat het betrokken wapen omwille van zijn kenmerken normaal niet voor dergelijke doeleinden wordt gebruikt is geen afdoende motief om aan te nemen dat het wapen niet voor die doeleinden kan worden gebruikt. De verwerende partij betwist niet dat het wapen door de verzoekster regelmatig voor recreatief schieten werd gebruikt en verduidelijkt niet waarom de moeilijke beheersbaarheid van het wapen het gebruik ervan voor recreatief schieten gevaarlijk maakt. De verwerende partij kan ten slotte niet op nuttige wijze verwijzen naar het arrest van de Raad van State nr. 215.411 van 29 september 2011 aangezien de verzoekster in onderhavig middel zich onder meer beroept op het feit dat de wetgever "elke vorm van willekeur en subjectiviteit" wil vermijden, terwijl de verwerende partij niet tegensprekt dat het type wapen van de verzoekster in andere provincies wel vergund wordt voor het sportief en recreatief schieten.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van de minister van Justitie van 30 mei 2011 waarbij het beroep van Josée Van den Nieuwenhof tegen de beslissing van de gouverneur van de provincie Antwerpen van 2 maart 2011, tot weigering van de hernieuwing van een vergunning tot het voorhanden hebben van een vuurwapen, wordt verworpen.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achtentwintig juni tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Luc Hellin